

TITVLVS XXXI

Pro mea facultate donū capis: nō p̄ animi magnitudine.

Si tanta res esset mea quāt⁹ ē anim⁹: maiora longe capes.

Habes a me signū animi non ingrati.

Non quæ te deceant: dedi: sed quæ possim.

Scio quæ sis merit⁹: at tu nō nescis quāta sit facultas mea.

Si tuam metiris uirtutem: fac ut & quid ego possim non prætereas.

Debeo tibi maxia: sed cogit ipotēs tenuitas reddere pua.

Nihil est qđ plus cupiā q̄ ut habeas ab me quæ merit⁹ es.

Tanta est tua uirt⁹ ut uel cū sanguis meus ac spirit⁹ dono tibi datus sit: debere adhuc me tibi sciā alia.

Nullum seruarem in largiendo tibi modū: si possem rem animo suppeditare.

Fieres a me qđditissimus ubi fortuna uoluntati meæ (quod uellem) ministraret.

Fer æqua mente si nō misi: quod uellem munus ad te: sed quod potui.

Titulus, xxxj.

Iuridicialis familiaris.

Cum illud sit iudicis propriū: qđ apud **D**emosthenē legiē **D**emosthe

ut nec amore: nec odio: aut alliciat: aut prouocet: nō tam nes

ego hac in causa mutæ fauebo tuæ in me beniuolentiæ:

qđ meā seruabo fidē. **H**oc enim a me poscit iurisditio mea

ut non alios corrigam: alios præteream: alios perdā: alios

seruem. **V**ocauit in ius te me coram: ad ea quæ petiturus

erat: responsurum **C**urius. **A**d diem constitutā non acces

sisti: ut tuam damnemus contumaciā instat: aut negemus

ei ius exequi: opus est: aut te damnemus. **V**trūq; difficile

sed deterius illud: qđ obrem aut buc accedas est necesse:

restituim⁹ em̄ adhuc tibi ueniēdi rñdendiq; locū: aut post

designatā diem nō eris indamnatus. **D**ies aut̄ a nobis tibi

sit deinceps ad. xiiij. designata kalēdas decembris. **C**upio

te adiuuare in ijs oib⁹ quæ mea sint: ære: domo: subsidijs:

amicis: cliētels: at i ijs quæ mea nō sūt sed legis haud qcq̄.

Aliud est em̄ priuatū amicū esse: aliud publicā gerere per

TITVLVS XXXI

sonam. **M**arcellum semp habes: prætorē nō nisi cū ius de-
creuit. **E**rgo fac ut uenias ne legem iratā experiaris. **B**ene
uale. **E**x **M**ediolano Idibus **F**ebruarijs.

¶ **I**uridicialis familiarissima.

Accedentē istuc **P**armenonem: qui te nostro in ius nomi-
ne uocat; audies & deinceps nostris obediēs indilate mā-
datis. **N**am adiuit nos aduersarius tuus: ut nūc ius isteti-
bi significauit. **A**d te igit̃ petitionē hominis dedim⁹: ut re-
sponsurus accedas. **N**on erit id nobis iniucundum: ut ne-
gligas quæ iubemus. **A**t si negligas feres cōtēptionis pœ-
nā. **M**ulctabim⁹ em̃ te in decimū argētī pōdo: nec admit-
temus causam: cū in cōtumacē oīa iura clamant. **V**ale. **E**x
Mediolano. xviij. kalendas **M**artias.

¶ **I**uridicialis grauis.

L ycurgus	L ycurgus lacedæmonijs leges tulit: ut si quis in ius uoca-
tus (instante aduersario) nō uenisset: æque dānaret: ac cō-
fessus quæ peterent: quē ip̃o iure C ecrops dixerat eē dā-
natū. A t S olon mitius apud A theniēses agēs: rursus atq;
S olon
L abeo	L abeo uero uir doct̃issimus hoc addidit: ut nō redderet mo-
re causa: ne forte mēdaces fieri plures cogerent ad dāna-
tionis seueritatē. S ed cū tertiū in ius uocaret: non ueniēs
decerneret ea cōfessus quæ interminat⁹ arbiter esset. A t
S cauola
S cauola	S cauola doct̃issimus ille: maluit proclue in absoluēdum
agere q̃ difficulter in dānandū. I taq; decreuit ius suū urbi-
bus esse: quod singulæ sibi dicerēt. Q si iuberet urbs ulla
damnandū esse: qui aut primū: aut quartū non uenisset id
obseruaret. N ūc aut̃ in hac urbe scis esse principis ædictū
ut qui primū uocatus est: cōtinuo non accedens damnet̃
ob id ad quod uocatur. F abius quid abs te petat: istis acci-
pies litteris. E st homo pmolestus (nec id inficior) sed cui
non sint iusticiæ partes denegandæ: quam nec ipsi malo
A lexander
A lexander	d æmoni deus denegaret. N am & A lexāder ille rex tātus

cum
dice
ret.
ea
rem
do la
corde
relig
collit
lus e
mox
cop
nes:
N
leg
no
dill
re:
dæ
fict
Rhet
fidur
& ben
pohi
tunt
affit
fir
tion
nib
diff
ne:
one:
dion
tones
uibus

TITVLVS XXXI

cum querebat de alio quisq̄: unā occludebat aurē quā se
 dicebat alteri seruare parti: ut utraq; audita rectius iudica/
 ret. **A**mo te plurimū: sed ita quidē ut **A**gis ille respōdit ad **A**gis
 ea quæ dixerat pater: qui iudex est personam exhibet in
 terris dei. **N**ullū in lege amicū hosti præfero: aqua proce/
 do lance. **A**stræa illa me uirgo uidet: quæ neq; titanus su/
 os seruauit. **H**uc igit̄ accede q̄primū in ius uocatus: ad ea
 respōde quæ petantur: honestaq; sit causa tua uel turpis:
 considera prius q̄ in eius disceptationē descendas. **M**e/
 lius est enim (pro **C**iceronis sententia) non incipere q̄ ab **C**icero
 inceptis turpiter desistere. **P**ossunt facillime in arbitros
 cōpromitti causæ. **T**ransigiturq; non difficulter inter om/
 nes: cum euetus litium **Q**uintilianus dubios esse doceat. **Q**uintilian⁹
Ni pactus id fueris: quod honesta tibi sit causa: ne tamen
 legum tenes ac ordinem iudiciorū: causidicū tibi quære:
 non matronis similem: qui te inuoluat pplexumq; in foro
 discruciet. **N**ec eorū aliquē de quorū inq; **S**eneca gene **S**eneca
 re: **H**ic clamosi rabiosa fori iurgia uēdens: improbus iras
 & uerba locat. **L**ege tibi uirum bonū qui possit (ubi opus
 sit) & arbiter interesse. **O**rdo autē causarū idem est q̄
Rhetorū completi orationes. **N**ā ut exoriunt̄ hi: sic illo
 factum proponunt esse dicendum: ut & iudices attentos
 & beniuolos faciant. **V**t narrāt hi: narrant etiā illi casus p
 positione materiā litis explicātes. **V**t hi diuidunt: illi parti/
 untur: quæ sint probanda: negata: positionibus: uel quæ
 affirmata sint in suam cōmoditatē traducenda. **V**t hi con/
 firmationibus totuplicibus utunt̄: quotuplices sunt parti/
 tiones. **I**lli articulos ad probanda referunt: argumentatio/
 nibus nituntur: rationibus legibusq; rem transigunt. **H**oc **R**hetores
 differūt
 Iuriscōsulti
Hoc differunt qd̄ propositione: ratione: rationis confirmatio/
 ne: exornatione cōplexioneq; sequuntur rhetores p̄bati/
 ones inficiationesq; suas. **A**t iuriscōsulti nō nisi iuris indu/
 ctionibus. **I**llis sunt probabiles: ac uerisimiles argumen/
 tationes: his autē demonstratiue ac necessarie. **H**is tibi & ordi/
 nibus & modis est in foro disceptandū: quos docuerat in

Rhetores
 differūt
 Iuriscōsulti

Plato

republica **Plato**: sed multo magis hodierna docuit cōsuetudo. **Ne** te igit̃ ab his distrabas: nec inuersurū hūc ordinē pro te iudica: ne aut famā damnē meā: aut mihi sim criminis cōsciū: qui alias habēā pro amicis: alias pro reliquis leges: **Nō** habeo psonarū acceptionē. **Bene uale. Ex Mediolano. xv. kalēdas Martias.**

¶ **Synonyma Iuridicialia.**

Ne sis in iudicio contumax.

Haud amorī meo in causis cōfidas: quarū sum arbiter.

Nihil tibi plus deessem q̃ filio: excepto foro.

Fac ut q̃n public⁹ iudex sū: de iusticia nihil mihi diminuas.

In iudicando neq; te noscā nec aliū quēq;.

Non erit fides mea pro te uel alio in foro uiolata.

Omnia mea tibi debeo: præter legū maiestātē.

Cōmendatæ mihi sunt iuris ptes: quas a me nemo petat ut restituere cōmendātī possem deo.

Quid est in amico insolētius: q̃ de uiris uia ratiōeq; uelle quicq; amico detrabere?

Quæ mea sunt ab me posce cōmunia tibi: iuris leges intactas depositori seruo principi.

Cura ut nō sis cōtumax: ne in te clamēt leges omnes.

Fac ut obedias præceptis legum ne plectare si te difficile præstiteris.

Aut causam in foro nō habeas: aut iurisdictionis obtempera institutis.

Amicus sum tuus: sed priuatus.

Iudex ego te non illi propono.

Habeo te fratris loco: modo tu meam in iudicando dignitatem non lædas.

Ne tibi de me quicq; iudicante pollicearis.

¶ **Titulus. xxxij.**¶ **Regratiatoria familiaris.**

Cicero

Qui referre neq; gratias (inquit **Cicero**) habere certe potest. Itaq; cū maxio nos affeceris munere: cūq; referendū non se nobis facultas offerat: habendi certe bono sumus